

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

egjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adjuk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona. félfévre korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egy szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az adóreform.

(b.p.) Az 1848. VIII. törvénycikk, mely a közös teherviselésről szól, a következő alapelvek kifejezésével van bevezetve: „Magyarország és a kapcsolatos részek minden lakosai minden közterhet különbség nélkül egyenlően és aránylagosan viselik”. Hatvan év mult el, hogy ezt a törvényt meghozták és hatvan év óta nem sikerült ennek az intenciónak azt a részét valóvá tenni, hogy az aránylagos teherviselés a gyakorlatban végrehajtható. Így lett az egyenlő adóviselés nagy igazságtalanságok forrásává, így lett a mai adórendszer már évtizedek óta tarthatatlanná.

Wekerle Sándor első miniszterelnöksége idején már érezte azt a kiáltó igazságtalanságot és már akkor elkezdte koncipálni azt az adóreformot, mely az egyenlő adóviselés elvét kiegészíti az aránylagos teherviseléssel. Tizenhat év előtt el is készült koncepciójának általános részével és ezt egy nagy adóreform-elaborátumban dolgozta fel, de a részletekre már nem maradt ideje. El kellett hagynia a miniszterelnöki és pénzügyminiszeri székét és elaborátuma örökségképpen az őt követő kormányokra maradt. Széll Kálmán a maga miniszterelnöksége idején komolyan foglalkozott azzal a tervvel, hogy Wekerle elaborátuma alapján elkészítse az adóreformot, de neki sem jutott annyi ideje, hogy ezzel elkészüljön. Es így, mint ezt Széll Kálmán a pénzügyi bizottság szerdai ülésén lelkes szavakkal fejezte ki, a miniszterelnökségbe és a pénzügyminiszeriségbe visszatért Wekerlenek juttatta a Gondviselés azt a szerepet, hogy amit tizenhat év előtt kezdett, azt ő tejezhesse be. Es Wekerle tényleg be is fejezte. Ugyanazok a célok és intenciók, amelyek tizenhat év előtt, midőn az ő pénzügyminiszerisége következtében Magyarország pénzügyei a legrozésásabban állottak, ugyanazok a célok és intenciók vezették most is, mikor a sok mulasztás folyamánaként az állami pénzügyek

eljutottak ahhoz a ponthoz, hogy az államháztartás egyensúlyának nagy érdekei a további kiadásokban megállást követelnek. Wekerle intenciói változatlanok maradtak. O előtte ma is az lebeg, ami tizenhat év előtt, hogy t. i. az adóreform terén el kell térni a merev fiskális szempontok rideg magaslatairól és át kell térni a gazdasági, a szociális igazságok és főként a teherviselési és versenyképességi elvek termékenyítő talajára. Ezért alkotta adóreformját úgy, hogy az egyes ágak kontingentálásával egyrészt háttér szabjon annak, hogy a kincstár többet szedhessen be, mint amennyi gazdasági és szociális szempontból megengedhető; ezért hozta be az adómentes létminimumot, amely által sok százezzer kis egzisztencia felszabadul minden adóteher alól; ezért szállította le az adókulcsot a földadónál és a kereseti adóknál; ezért törölte el a kereseti adó I. és II. fokozatát, mely a fejadók középkori intézményén alapult; és ezért hozta be az általános jövedelmi adót, amely szemben az adókulcs leszállításával, szemben a létminimummal, az igazságos és arányos teherviselési képességet kutatja ki és azt célozza, hogy senki sem bujhasson ki könnyen szerzetlenül nagy jövedelmeivel az igazságos megadóztatás alól és ezzel ne hárítsa át az állam terheit oly vállakra, amelyek ezeket kevésbé bírják ki.

Ezek Wekerle adóreformjának alapelvei, melyeknek keresztülvitele egyértelmű az adóleszállítással.

A pénzügyi bizottság ülésén maga Wekerle jelentette ki azt, hogy el van készülve arra, hogy az első éveken a kincstár bevételei ezen reform következtében apadni fognak. Es mégis hogy van az, hogy ezen pozitív igazság és jogos aggodalommal szemben a közönség köreiben nyugtalan-ságot tudtak kelteni az adóreform célja és irányzata ellen és el tudták terjeszteni a félelmet, hogy a szóban forgó adóreform adóemlést jelent és hogy az adózók vállairól a terhek nem

csak levétneti nem fognak, hanem dacára az adókulcs leszállításának, még nagyobb terhek fognak származni belőle.

Ennek a sajtóságos jelenségnek vizsgálata szintén egyik fontos momentumát képezte a pénzügyi bizottság szerdai tárgyalásának és több szónok, köztük Buza Barna képviselő nagyon helyesen definiálta ennek okát. Ez az ok pedig az, hogy vannak igenis, akik eddig a könnyen szerzett jövedelmeket el tudták titkolni az adókievítő bizottság előtt és ezek érezvén azt, hogy ezen hamis, erkölcsstelen játék a szönyegen levő adóreform következtében tovább nem lesz folytatható, a rendelkezésükre álló eszközökkel el tudták hitetni a más adó-ágra tartozókkal is, hogy a törvényjavaslat azok ellen is irányul és hamis számításokkal, az adatok önkényes csoportosításával tel tudták kelteni a bizalmatlanságot azon adóreformmal szemben, amely évtizedes igazságtalanságoknak és a mai adórendszer természetellenes alapjának célszerű és igazságos megváltoztatásával első sorban nem a kincstár érdekeit, hanem ezzel harmónikusan a gazdasági erők kiméltését és lábraállítását akarja elérni.

Nagyon helyesen mondta Buza Barna, hogy ennek az adóreformnak mielőbbi tárgyalása azért szükséges, hogy az egész ország meggyőződjék róla, hogy a mesterségesen szított bizalmatlanság és félelem nem csak alaptalan, hanem éppen ellenkezője igaz annak, amit az adóreform ellenfelei abba belemagyaroznak. Ebben Buza Barnának teljesen igaza van és az egész pénzügyi bizottság annyira átértette ezt, hogy zajos éljenzéssel honorálta a miniszterelnök felvilágosításait és őszinte vallomásait, az a képviselő pedig, aki eddig a mesterséges bizalmatlanság tartalmát félreértette és ezért indokoltan gondolta azt az indítványát, hogy az adóreform a jövő országgyűlésre halasztassék, ezen indítványát ünnepelesen visszavonta.

Az adóreform tehát napirendre

kerül és hogy napirendre kerüljön, ezt kívánatosnak teszük nem csak a közgazdasági, hanem a politikai szempontok is. Politikai szempontból is rendkívül fontos, hogy egy oly adóreform lépjen életbe, amely a igazságosan elosztott közteherviselés által fel-emelje és fokozza Magyarország konkurrenciónlisképességét szemben Ausztriának nagy mértékben kifejlődött teherviselési képességével. Ez az igazság és ez tisztán fog állani az egész ország előtt, amikor a javaslat részleteivel a parlamenti tárgyalások alatt fog megismerkedni. Es azoknak jagatása és mesterséges igaztása, akik eddig az egyéni önzés álláspontjából károsították az államot és illetéktelen hasznot húznak a jelenlegi adórendszer kiáltó igazságtalanságaiból: ezeknek jagatása nem fogja megtevesztetni azoknak az adózó polgároknak itélő tehettségét, akik eddig aránytalan tehermegosztás következtében áldozatai voltak a mai adórendszer visszasságainak.

Az adóreform a kezelés egyszerűségére is gondol. Mert példátlan az az összevisszaság és megbizhatatlanság, mely a mai adókievítésben megnyilatkozik. Wekerle maga hivatkozott rá, hogy neki magának, mint pénzügyminiszternek harcolnia kell a maga alantasaival és számtalan igazságtalanságot kell reparálnia, melyek a mai adórendszer utvesztőjében a jóhiszemű hivatalnokokat is tévutra viszik. Az adóreform kiváló gondot fordít arra, hogy a hivatalnokok önkénye ne találjon teret szekaturákra és ne zárhassa el az orvoslás útját minden adózóra nézve. Egyszóval az országnak oka van érezni, hogy korszakalkotó átalakulás küszöbére jutott, egy olyan átalakulás küszöbére, melyben az államkincstár megszűnik az adózó közönségnek réme lenni, hanem a helyett szolidaritásba lép az ország minden adózó polgárával, hogy a támogatás ne csak egyoldalú legyen, és nem csak a kincstár rakja zsebre, hanem hogy a támogatás kölcsönös le-

HOVA MENJÜNK SZINHÁZ UTÁN?!

REITMAN ADOLF **PANNÓNIA** KÁVÉHÁZÁBA,

ahol egy tea, sonka és vajból álló színházi vacsora 70 fillérért kapható,

ahol szolid, figyelmes kiszolgálás mellett a vendégek kényelméről a legmesszebbmenőleg gondoskodnak.

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Hideg buffet!

Lapunk 8 oldal.

gyen. Egyszóval a nemzeti kormány ezen a téren is bebizonyítja, hogy komolyan törekszik a nemzet erejének gondozására és minden oly nyugól való felszabadítására, ami minden kormánynak kötelessége lett volna, de ami minden kormány hordott a szívére.

Téli gondok.

Ilyenkor télen megszokásnak a szegény ember gondjai. A zimankos, a hideg tél a ruhátlanok, a hideg tüzhely boldogtalan tulajdonosának rendkívüli gond. Vajjon hány olvasónk tudja azt és adja Isten hogy egy se tudja, hogy mi az elviselni a hideget megdermedt végtagokkal, éhesen, nyomorban?

A téli tüzelőfa beszerzése még azoknak is súlyos kérdés, akiknek rendes, mindennapi foglalkozásuk van, hát még azoknak, akik két kézi napszámból élnek és csak akkor van kenyertük, mikor dolgoznak. Télen a földmives embernek nincsen rendszeres munkája s ilyenkor ősszel kell beszerezni e télire való eleséget, tüzelőfát. S hány ember tehetette ezt minden gond nélkül? S hány ember az, aki egyáltalában ugy néz a tél elébe, hogy nincs tüzelőfa.

Szegény embernek ezt a nagy, súlyos gondját emberszerető szívvel látta meg Darányi földművelésügyi miniszter. Nekünk fölöttébb rokonszenves az a rendelet, hogy megahagyja a kincstári erdők tisztjeinek, hogy a kincstári erdőkben visszahagyott hulladékfát ne adják el, hanem ingyen engedjék át a szegény népnek. Hogy visszaélésre alkalom ne adassék, mindenkinek csak annyit adjanak, mennyit télen tüzelőnek felhasználhat.

Már évek óta minden esztendőben megismétli a földművelésügyi miniszter ezt a rendeletét és egy öszszeállított kimutatásból tudjuk, hogy tavaly a szegény népnek kiosztott hulladékfa 12000 korona értékű volt.

Tizenkétezer korona! Nem nagy

A kibiciz.

Humoros rajz T. . . i Márton költözökéde alkalmára.

Kedves alig nyelted le az utolsó falatot, már is sietve indulsz a kávéháza.

Nagyon izléstelennek tartom ezt a kávéházi szünetet!

Tulajdonképen csak pletykálni jártok az ilyen helyre és ha már mindenáron pletykálni kell, itt vagyunk mi, pletykáljatok velünk.

A férj, — életparjának félig tréfás és kéré félig indulatos kitérésére, — csak morog valamit szemlel kimerültségről és szükséges szórakozásról, rágyújt egy stinkádorreszre és egy halk udvarias köszönnel és ha jókedvében a bátorságérzete uralja, egy betyke kiszitihándal — uccszu vesdél magad — siet a megszokott és az asszonyok által annyira gyűlölt kávéórára.

A kávéházban, czukrászdában gyűlnek hirtelen az ebédutáni vendégek.

Minden vendégnek megvan a maga kávéházi szórakozása, mondhatni hivatása.

összeg és az állam háztartásában igen kevésnek mondható. Hiszen a kincstári erdőgazdaságok millió számra jövedelmeznek és hogy magyarán mondjuk, ez a tizenkétezer korona ott azokban a számtételekben meg se kottyan. És mégis mily jelentékeny ez az összeg a szegény nép jóvoltára, nyomorának orszátsárára. Gondoljuk meg, hogy ez a hulladékfa, amely az állami háztartás szempontjából jóformán semmi — mennyi fagyos tüzhelyet melegített föl s mennyi embernek téli inségét enyhítette. Hány meggémberedett ember áldotta az államkormányzat gondozó kezét, amely a téli inségen meleg szívvel segített.

Ez a hulladékfa jellemző tünete annak a gondos figyelemnek, amelylyel a kormányzat szociális téren a nép helyzetét javítani törekszik. Nem áll magában, nem is a legnagyobb jelentőségű. Amikor szóvá tesszük, inkább azért van, mert a tél közeledésének aktualitása figyel minket felkeltette. A földművelési miniszteriumban a kormányzat szellemére vett világot ez a dolog. Céltudatos, tervszerű és arányában minden évben nagyobb akció indul arra, hogy a földművelő munkás nép egész télen át keressen és így jobban élhessen.

A kiscgazdák viszont minden eszükkel megakarják nyerni annak az eszüknek, hogy földjén okszerű gazdalkodást üzzön és ezzel magának több jövedelmet biztosítson. Ezért alakulnak a mintagazdaságok. Az ezer holdra való gyümölcsfaiskolák, méhesek, kertészetek, ezért lendítik állami erővel az állattenyésztést; ezért rendezik minden télen a sorozatos gazdasági előadásokat; ezért utították a szőlőt, javították a legelőt, szereltetnek új területeket, telepítenek, parcelláznak, talajt javítanak, esatornáznak és a kulturmunkák egész sorát végzik. Százakra megy a háziipari tanítások száma.

A kiscgazdák fiait télen összegyűjtik és részükre négyhónapos gyakorlati tanításokat rendeznek. Nem

Kártyáznak, sakkoznak, csoportokban pletykálnak és kibicicelnek.

Kibiciz minden csoportnak, minden játékosnak.

Kibiciz nélkül bagót ér a kávéházi élet.

Különbözik kibiciz akad nemcsak a kávéházban, hanem a parlamentben, a képviselőtestületben és gyakran a családi életben is.

Ez a modern kávéházi életben domináló figura igen kellemetlen valaminek van elhíresztelve; szidja is élvezettel minden spieler és szakértelmű lekritizálja minden paecer. A játékos előtt a kibiciz az oka minden bajnak, minden veszteségnek — talán még a rossz kártyajárásnak is.

A k. . . ingi nemzetségbeli druzsának példái szentül megvan arról győződve, hogy Gida bátyánk — ki pedig a kibiciz fehér hollója és neki igaz lelkű, jóakaró druckerje — az oka sikertelen operatívának, i. hogy nem sikerült még több kilencvenessel ellenfelét duplán agyonlapítani.

A szomszédságában kártyázó egyik

mulik el esztendő, hogy új földműves-iskola, kertmunkás-iskola ne állíthatnák föl és minden évben új népies mintagazdaság. Milliokra megy az az összeg a melyet háziipar útján a mezőgazdasági munkások télen keresnek.

Ilyen a kormányzati szellem és ilyen gondok vezetik a földművelési minisztert, akinek nemcsak az az óhaja, hogy a kiscgazdának minden vasárnap tyuk főjön a fazekában, amit Frigyes porosz király a népjólét jellemzésére mondott, mert a a miniszter óhajában tovább megy. Azt akarja, hogy kivétel nélkül minden család, tehát a munkás család fazekában is főjön tyukbúsléves.

Mindezt készséggel, az igazsághoz híven megirtuk abból az alkalmából, hogy a miniszter a szegény nép faja felől gondoskodott és az emberszeretnek nemes példáját szolgáltatta.

¶ munkásbiztosítás reformja.

Említést tettünk már nem egy-szer arról, hogy a munkásbiztosítás reformja iránt nagyszabású akcióit kezdték Buza Barna és Nagy Emil orsz. képviselők. A mozgalom most már mind népszerűbbé kezd válni és egymás után szólalnak fel az illetékes körök és társulatok, hogy csatlakozásukat a mozgalomhoz bejelentésük.

De nemcsak az iparosok és kereskedők, szóval a közelebről érdekeltek részéről, de a kormány részéről is megindult már a munkálatok a reform elkészítésére. Az állami munkásbiztosító hivatalban most tárgyalják anketén, hogy mily irányban volna kívánatos a javaslat módosítása.

Es ez mind Buza Barna és Nagy Emil képviselők érdeme. De meg is kapják érte a jutalmukat. A legnagyobb fizetés, a kisiparosok és kereskedők tisztelete és hálája jut nekik önzetlen, hazafias munkájukért. Tömegesen érkeznek a háliairatok, melyek

őre az igazságnak tolránsabb, csak-hogy ő kédelyeskedve olyan ajándékkal kínálja kibicizparazitáit, melyre hasonló esetben kiváló honfitársunk Seifensteiner ur indignantólvá jegezette meg:

Sodalkozom magamat azon rajta, hogy uregsodog merte ez ajándékt kínálni. Fores! I tessen ilen prezentel bizomos herre, vagy a cseppet se nem nobilis Herczlibe horeoklodni.

Röviden a kibiciz mint kibiciz a világ legkiálthatatlanabb alakja és irtozik tőle minden valaire való játékos.

Az igazi vérbeli kibiciz azonban ez érzelmek egy halszályait sem bántják. Tudja ő, hogy a kibiciz hivatásbeli maliciája dusan rászolgál ez érzelmekre.

Figyel a játékosra vagyis a játékos baklövéseire.

Karörömmel figyelmezteti a játékos az elkövetett és már nem reparálható hibákra és tévedésekre és kötségbecjelt hidegvérrel, — minden tiltakozás ellenére osztja a daczból is ignorált tanácsait.

A sakk-kibiciz — a kibiciz egy

közül az egyik legérdekesebbet a Budapest székesfővárosi asztalos ipartestületnek képviselőnköz érkezett háliairatát közöljük az alábbiakkban:

Nagyságos

BUZA BARNA
országgyűlési képviselő urnak,
BUDAPESTEN.

Ipartestületünk előljárási ügyében foglalkozott Nagyságodnak a képviselőház pénzügyi bizottsági ülésén a munkásbetegségsegélyezés kérdésében f. hó 3-án elhangzott beszédével.

Az előljárási, mely az iparosok érdekeit éveken keresztül védelem és támasz nélkül látta a törvényhozásban s keservesen szenvedte és szenvedti az ipari vonatkozású törvények mostoha intézkedéseit. — igaz örömmel vett tudomást Nagyságodnak az iparosok érdekeiben most elhangzott erőteljes beszédéről.

Ha előljárási,unk nem volna is tisztában azzal a nagy fontosságú kétéves kihatással, mellyel Nagyságod fellépése az iparosok eddig elhanyagolt érdekeire lesz, — még akkor is pusztán Nagyságodnak a magyar iparosok iránt megnyilatkozott egyéni szimpátiáját a leghálásabb köszönettel tartozna és köszönetet annál is inkább egyhangú lelkesedéssel foglalta ülési jegyzőkönyvébe, mert Nagyságod határozott fellépése a legbiztosabb reményt lobbantotta fel a magyar iparosokhoz aziránt, hogy a törvényhozás szerveinek s főleg a képviselőház tagjainak figyelme a jövőben nagyobb érdeklődéssel fordul a magyar iparosok küzküzdésével fel s gondosabb szeretettel fogják támogatni e nemzetfenntartó hazafias elem létezését.

Midőn örömmel teljesítjük abbeli kötelességünket, hogy e jegyzőkönyvi köszönetről Nagyságodat értesítsük, egyuttal bátrak vagyunk kérni, hogy most tapasztalt öszinte jóindulatú támogatásában a jövőben is legyen kegyes részesíteni bennünket.

Nagyságodnak hálás tisztelője

Radar János, Horváth Ferenc,
alelnök jegyző.

A fenti levélnél ekesebb bizonyíték nem kell ahhoz, hogy

különös pompás speciálitása — megtoldja feladatát még azzal, hogy géne nélkül kiragadja a játékos kezéből a figurát és a játékosra akarja szerezíteni gyakran gyatra terveit.

A sakkjátékos — a játékosok félig birkatermeszteti osztályának tagja — kezdetben szeliden tiltakozik, később meg kezd indulatoskodni, míg végre magából kikelve felléki a sakkfigurákat és dühös káronkodással otthagya a játékot és a sunyi pofát vágó kibicizeket.

Csútesak fuser

Nec habet ideam

Rosszabb a hánytatólgy, indul meg a játékosra a karma légy impertinentiájánál is kiméletlenebb szurkálás.

Cs i i b u k, hangzik az egyik játékos, Márton bátyánkból a mindenkor egykedvű szelid figyelmeztetés

Sákk!

Oh te paecer, kritizál az életben a tanügy terén ősmert, itt tizenhárom próbának bélyegzett kibiciz.

Hát nem látod, hogy itt ni elveheted a bátyját?

Jaj be ukus; nem ábrázoló mér-

LÁTTA-E MÁR AZ ÜZLETET ALMÁSINÁL NAPPAL,
hanem látta jöjjön oda, de most mindjárt hamar, most érkezett téli áru, karácsonyi
diszmu áru, olcsón adnak mindenkinek téli inget, szörme boát, olcsón vehet női
táskát, mindenféle más dolgokat áron alul kaphat ott most.

mily hálás lelkesedéssel fogadták országsszerte a képviselőnk által megindított mozgalmat. De élénk bizonyítéka ez a levél annak is, hogy a bogdányi szesszel fentartott helyi lapnak az az állítása, hogy képviselőnk az iparosok érdekében nem dolgozik, nem egyéb a legközönségesebb hazugságnál.

A legilletékesebb faktorok, tekintélyes testületek, akik közvetlen közlelől szemlélik képviselőnknek az iparosok érdekében kifejtett tevékeny munkásságát, elismeréssel adóznak ezért a fáradságtalan tevékenységéért, csak egy rágalmból, hazugságból élőködő nyomtatvány igazja folyton a kedélyeket és igyekeznek a leggonoszabb hazugságokkal félrevezetni az iparosostályt.

Ez pedig — mi legalább azt hisszük — hiábavaló munka még akkor is, ha gazdája az egész szeszgyárat áldozza is a nemes céra. Az iparosostály elég józan, hogy ne hagyja magát félrevezetni és meg tudja érteni Buza Barna munkájának nagy jelentőségét.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: D. u. „Náni.” (Zónaelőadás.)
Este „Magdolna.”

Hétfő: „Hajduk hadnagya” (Zónaelőadás.)

Kedd: „A tanítónő.”
Szerda: „Tatárjárás.”
Csütörtök: „Ördög.”

Péntek: „A császár katonái.” (Zónaelőadás.)

Szombat: „Tatárjárás.”

Kabaré a színházban.

Színházunk nézőterén már jó idő óta nagyon falusias színvonalu tréfákat enged meg magának a közönségnek az a része, mely bizonyára ugy gondolkozik, hogyha már egyszer színházba megy, a pénzért istenigazában kimulatja magát. — Eleinte szinte jókedvűen fogadta a publikum a karzat és az erkély közbeszólásait s viharos derűtség harsogott egy-egy kakasülőről utjára kelt megjegyzés nyomán. De a szellemeskedésnek ez a balkáni alakja

tan ez uram, szónokol Sanyi, a város számoló másán és a régi játékosból ledregdált másik kibic Ne tanítson, ha nem tud! Nézzé meg az ember. Hát vak az ur és nem látja, hogy a bástyát védi a futó? Csüt mindennap egy egy nőt felejtő vén cigány. A bástya elveszett, a futó nem üthet, mert a király sakkba kerül, ront kiabálva a másodiknak a harmadik kibic kollega.

Ilyen és ilyenek megjegyzések, gúnyolódások és civakodások közt foly dücögösen a játék, míg a heccokért rajongó Feri barátunk a kellő alkalmat kihasználva, sunyi módra fel lovalja Márton bátyánk szenvedélyeskedő partnerét egy távolról szerényen figyelő fiókkibicre.

S mérges neki ront az ártatlan baleknek; erőlyesen kikéri magának a kotnyelékdest.

A megtámadott méltatlankodik, a kibic a szomszéd kártyaszobá-

igen frivol módon elfajult s az előadások művészi szintjét és komolyságát is zavarja a teljesen kabaré jellegű, sületlen színházi tréfálkozás.

A karzati esinytevők tisztára rázabadiították a nézőtérre az orfeum jargont s ma már nemesak felvonás közben, de előadások alatt is megbotránkoztató izetlenségeket sütogetnek el. Ha kilép egy-egy népszerű színész, felzug a tapsa, akár van annak értelme, akár nincs.

A karzaton nagy számban ülnek statiszták, akik avval akarják benfényesgüket kimutatni, hogy hangosan elkiáltják egyes népszerű szereplők nevét, amikor annak szintén nincs semmi értelme.

A karzat terrorizálja a színpadi hatást is. A felvonásvég addig tart, ameddig neki jól esik; a színésznek annyiszor kell megjelenni a függöny előtt, ahányszor a karzatnak tetszik. A nyílt színi jelenéseket ott teszi időtlen tapsviharával tönkre, amikor művészt és hatás egyaránt tiltja köznek ez ellen.

A karzat terrorizmusától már bor sódik a színházlátogatók háta.

De még a karzat hagyján! Sokkal meglepőbb, hogy az előkelőbb helyek közönsége is olyan fesztelennül cseveg, mint a zsurokon, vagy a cetrásda asztalánál. Egyik-másik pihelyből előadás közben olyan hangos társalgás üt ki, mintha ott melékelőadást tartanának.

Hogy hogyan kellene ezen az állapoton segíteni, azt mi igazán nem tudhatjuk, de hogy a rendőrség sem tudja, — azon igazán esodálkozunk.

**** A kék egér.** Engel és Horst szellemes bohozatát, „A kék egér” szerdán mutatták be közönségünknek. Ez az este még inkább meggyőzött minket arról, hogy a drámai személyzet nemesak hogy megfelelő, de határozottan kiváló. Különösen a címszerep kreatója, Harmati Zsemit mutatkozott be előnyösen ezen az előadáson. — Tehetséges színész, akítól még sok szép alakítást várunk. Ugyanevak előismeréssel kell szólnunk Thurzó Margitról, Sebők Sárirol és a fess kis szobalányról, Fekete Rózsáról. Minhármán bebizonyították, hogy elsőrangú erők, akik nemesak elmondják, de el is játsszák szerepeiket. A férfiak közül Magas Béla és Szörgh Gyula voltak azok, akikről tel-

ből elhangzó „Nye krics” udvarias esendreitől dacára még erősebben zajongnak vitatkozni, veszekednek.

A feibőszített nervozus játékos a pokoli zajban felindulva felugrik nyakon úti... a sakkfigurákat és ott hagyja partnerét és a kibiceket.

A tragikomikum hatása gyors és imponáló; a kibicék hirtelen elcsendesednek, összenéznek és mefistómódra mosolyognak és azzal a tudattal, hogy a kibichivatásnak megfelelően és a rendes napi vérszivás és zavarsinálás kifogástalanul sikerült, kulognak eifele, kiki hivatása után.

A vén flegmatikus Márton még mindig ott pipál a sakkábla mellett; bámulja az összezavart figurákat, végre kitör belőle is a méltatlankodás.

Csiii bukl

... h. ...

jes elismeréssel szólhatunk, azonban a többi szereplők sem nyújtottak rosszat. Dicsérettel kell megemlékeznünk még az ügyes rendezésről és a kiváló összájátékról, melyek nagyban járultak hozzá, hogy a közönség jól mulasson a darab szellemesen megépitett bonyodalmain.

**** Reprizek.** Csütörtökön este a „Svihakok”, pénteken este a „Drótostót” c. opereteket elevenítette fel a társulat, az alábbi jó, az utóbbit azonban nagyon gyenge előadásban. E két operett-előadáson még inkább meggyőződünk arról, hogy amit a társulatról a multkor írtunk, az szóról-szóra igaz. A *Svihakok* előadásán *Jászai* Mariska újból bebizonyította, hogy játéka kifogástalan. Hangja azonban az estén sem tudott abban a mértékben kifomáldni, ahogy azt tőle várhatnók. Szóval véleményünk újból csak az, hogy az új helyi társulatnál vezető szerepet sikeresen be nem tölthet. Ugyanevak beigazolódta a *Szabolcsi* Jozsefiről írott soraink. Határozott tehetsége, kedves modora, kellemes hangja mind olyan tulajdonságok, melyek már előre is biztosítanak minket arról, hogy jelentős szerepekben lesz része. Csak kóloratur szerepekben ne erőszakolják. Jelentős sikere volt még az estén *Belenai* Margitnak is. A férfiak közül kiváltak *Szörgh* Gyula és *Agotai* Ferenc. Mindkettőről már a multkor elmondottuk, hogy elsőrangú erői a társulatnak. Jók voltak még: *Fekete* Rózsai, *Thurzó* Margit és *Bátosy* Endre. — A *Drótostót* előadása nagyon gyenge volt. *Belenai* Margit (*Zsuzsa*) és *Szabolcsi* Jozsefi (*Miczi*) szerepében nyújtott kifogástalan hatást. Jók voltak még: *Agotai*, *Szörgh* és *Volgyi*. Mindkét estén szép számu közönség nézte végig az előadásokat.

HIREK.

Erzsébet napja.

Tíz évvel ezelőt egy rettenetes eszme vad fanatikusa egy tördőfessel vetett véget a legdicsőbb magyar királyné életének. A fanatizált gonosztevő, akit a végzet a nagyszonyu utjába vetett, hidegen, kegyetlenül gyilkolt, nem nézve az áldozat remét, védtelen ártatlanságot, szentté avató nagybanát, csak azt, hogy fején koronát visel.

Egy törzsúrás a gonfi tő partján egy nemes női szív közepében és egész Európa megdöbbenve riadt fel. Hát még itt a négy folyam és a hármás bérc honában a bánatnak és a felindulásnak mi csoda vihara vonult végig az emberek szivein! Hiszen két hatalmas birodalom urnőjét, egy lovgias nemzet bálványát rabolta el tőlünk a vakon adott tördőfés!

Mikor királyi férje oldala mellé került, nagyon szomorú napok jártak a magyara. Es az ifju királyné meleg tekintetével meglátta azt a gyászborult nemzetet és önkénytelenül is vonzódtott hozzá. Nemes szívével ösztönszerűleg megérezte fajunknak lovgias tulajdonait és megszerette azt. Es azután hű is maradt szeretetéhez.

Megtanulta nyelvünket, megbesülte írónkat, beleélté magát

gondolat-és érzésvilágunkba. Egyre nagyobb tért hódított meg az ő szerető szíve számunkra az udvar fagyos légtörében. Fáradozása eredményes volt. Végre is sikerült a szétdult romok felett a bizalom és szeretet hidját felépíteni a nemzet és a király között. Ettől az időtől kezdve egy halottaiból feltámasztott nemzet áldó hódolata vette körül.

De hiába volt a magyarnak minden áldást kérő imája: Egy kikutathatlan sötétségű éjszaka örökre lelopta arcáról a derűt. S ettől az időtől fogva kereste, a mit elveszített: a lélek derűjét, összhangját, életkedvét. Kereste idegen országokban, tengeren és szárazon, míg egyszerre, egy pillanat alatt megnyílt lábai előtt a sir és ő belelépett anélkül, hogy észrovetne volna. Azaz, hogy nem is lépett bele, hanem átlépte azt fejen glóriával, hogy tovább éljen hű magyarjai emlékezetében, szerető szívében!

Erzsébet nagyszonyynak emléket mindenkoron áldani fogja a magyar!

A helybeli összes tanintézetekben kegyeletes gyász-ünnepélyek keretében emlékeztek meg az elhunyt királynéről. Minden intézetben valamelyik tanár magyaráta meg a növendékeknek az Erzsébet naprák nézve oly végtelenül szomorú jelentőségét. Az iskolai ünnepek között a legsikerültebb volt az áll. polgári leányiskola ünnepeje, melyről a következőkben számolunk be részletesen:

Az állami polgári leányiskola f. hó 19-én, Erzsébet napján szépen sikerült iskolai ünnepély keretében emlékezett meg megdicsőült Erzsébet királynénkről. Az ünnepély a „Szózat” elneklésével kezdődött, mely után Erényi Vera IV. oszt. és Kozma Erzsébet I. oszt. tanulók szépen sikerült szavaival következtek. Az ünnepi beszédet dr. Behy-náné Bogdánffy Malvin tanárnő tartotta, keresetlen, szép szavakkal emlékeztve meg a boldogult emlékü királynéről. Az ünnepélyt *Gyulai* Károly a növendékek értelmi szinvalához mért hatásos záróbeszéde fejezte be.

A polgári fiúiskola ifjusága által rendezett emlék-ünnepély műsora a következő volt. 1. Erzsébet gyászadal: Enekelte az ifjuság. 2. Minke: Erzsébet királyné. Szavaltá: Berger Dezős III. oszt. 3. Erzsébet királyné élete. Irta és feloivasta: Zúszmann E. IV. oszt. 4. Sajtó Sándor: Erzsébet. Szavaltá: Csikós Elek IV. oszt. 5. Emlékezet Erzsébet királynéra. Irta és feloivasta: Háhn Miksa IV. oszt. 6. Hymusz. Záróbeszéd. Tartotta Kertész Ödön igazgató.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy az október hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további küldésében akadály legyen.

„Juori” levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

— **Főri eljegyzés.** Folyó hó 15 én gróf *Essterházy* Pál, a pápai hitbizomány tulajdonosa eljegyezte gróf *Andrássy* Tivadarné leányát Ilonkát.

— **Szülészeti szakosztály ülése.** Zemplénvármegye gazdasági egyesületének szülészeti szakosztálya f. hó 20 án d. u. 2 óraker gyűlést tartott a vármegyeház főispáni kistermében. Napirend előtt *Dessewffy* Tamás szóvá tette a „Zemplén” c. lapnak a hegyaljai szüretetek eredményét ismertető cikkét. Kijelenti hogy a cikk a tények elferdítésével, a valóságnak meg nem felelően íródott és alkalmas arra, hogy a hegyaljai piacot tönkre tegye. Lidiványára elhatározták, hogy felkerik a „Zemplén” szerkesztőségét a cikk rektifikálására. — *Hegedüs* Sándor vincellériskolai igazgató jelentette, hogy a hordóhíány apasztására a földmívelésügyi miniszter 300 drb. kölesönördöt küldött szétosztás végett, melyek mind szétosztattak. A szakosztály elhatározta, hogy feliratilag mondanak köszönetet a miniszternek a gondoskodásáért. — Nagyobb vitára adott alkalmat a hordókérdés megoldása. Ebben a vitában *Meczner* Gyula, *Buzs* Barna, *Dessewffy* Tamás, *Constantin* Géza, *Kossuth* János és *Fried* Lajos vettek részt és elhatározták, hogy megbízák *Thuránsky* László szakosztályi elnököt, hogy lépjen érintkezésbe a helybeli hordógyár vezetőivel és ha megegyezhetnek csinaljon a hegyaljai szőlőgazdák részére jövő szüretkor szállítandó 25—30,000 hordóra kötetét. — Még egynéhány apró ügy került tárgyalásra és aztán az ülés d. u. fél 5 óraker véget ért.

— **Halálozás.** Goldblatt Lázár, Sárospatak egy tekintélyes polgára f. hó 18-án 71 éves korában elhunyt. A megboldogult, kiben dr. Roboz Bernát apását gyászolja — temetése f. hó 20 án d. e. 9 1/2 óraker ment végbe nagy részvét mellett.

— **Az állami elemi iskola kettőztetése.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a sátoraljai helyi áll. elemi iskola kettőztetését rendelte el oly formán, hogy a fiuosztályok és leányosztályok külön-külön igazgató vezetés alá kerülnek. A fiuosztályok igazgatójaként *Vágó* Gyula eddigi igazgató maradt, míg a leányosztályok igazgatójaul *Molnar* Gyula áll. elemi iskolai tanítót nevezte ki.

— **Megnült a jégpálya.** Csütörtökön, f. hó 19-én megnyitott a koresolyázó egyleti jégpálya. Már az első délután szép szamu közönség hódolt a koresolyázás nemes sportjának, mert túlfürsima tiszta jég állott a koresolyázók rendelkezésére. Az egyletbe beiratkozni a jégpályán lehet.

— **Szabad Lyceum.** A esütörtök este elmaradt iroda-omtörténeti előadás vasárnap délután 4 óraker tartatik meg az iparoskör disztermében. A vezetőség az intézmény életbenmaradásá végett az ügy iránti nagyobb érdeklődést és az előadások tömeges látogatását kéri, hisz hetenként 2 órat szabad a tudománynak szentelni. — Dr. *Chudovszky* Mór kórházi főorvos több érdekes előadás megtartását ígerte meg. Népszerű orvosi előadásai vetített képek

kel lesznek élénkítve. A jövő hét folyamán tartja meg Gyulai Károly is előadást a francia forradalomról.

— **Kéményseprők gyűlése.** A Zemplénvármegyei kéményseprőmesterek folyó hó 22 én délelőtt 9 óraker, a Kovacsicsó-féle étteremben értekezletet tartanak a következő tárgysorozattal: 1. Az országos egyesület célja, ismertetése és az abba való belépés. 2. A zempléni kéményseprők szabályainak mikénti módosítása. 3. Esetleges indítványok.

— **Eszküdtzéki tárgyalás.** Az ösi esküdtzéki ciklus a sátoraljai helyi törvényszéknel f. hó 26 án hétfőn kezdődik, de ugyanakkor be is fejeződik, mert csak egy ügy kerül tárgyalás alá. *Dudás* János szándékos emberölésért kerül a bíróság elé. A bíróság elnöke *Wieland* Lajos tszvéki bíró, tagjai *Ferenecy* Sándor és *Manks* Arpád tszvéki bírák lesznek. A vadat *Eisert* István kir. ügyész fogja képviselni, a védelmet pedig dr. *Fried* Lajos látja el.

— **Batyubál Zemplében.** Zemplén intelligens közönsége folyó hó 10-én batyusbállal egybekötött játékonycelu táncmulatságot rendezett, mely várakozásán felül sikerült, mivel oly nagy számu intelligens közönség jelent meg, hogy a tágas terem alig volt képes befogadni a vendégeket. A siker *Rásky* Etelka, *Füzesséry* Ilonka, *Man* Kornél és *Varga* Margit érdeme, kik fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodtak annak sikeréért. A mulatságon megjelent a járás főszolgabírája *Dókus* László is. A bál sikeréhez nagyban hozzájárultak a sárospataki főiskola növendékei is. A mulatságon felül-fisztek: *Dókus* László 10 kor., *Haraszthy* Vince 1 kor., *Bánóczy* László 2 kor., *Szécseyi* Endre 1 kor., *Komendovics* György 2 kor., *Harajda* János 1 kor., *Man* Róbert 1 kor., *Kormos* Gerő 1 kor., *Paál* Bertalan 5 kor., *Breznay* Imre 1 kor., *Szentandrássy* Pál 2 kor., *Nyomárkay* Frigyes 5 kor., *O. dy* Zoltán 2 kor., özv. *Gyarmathy* Sománé 1 korona, Összes bevétel 145 korona, kiadás 90 korona. Tiszta jövedelem: 55 kor., mely az iskola felszerelésére fog fordíttatni. Mindazoknak, kik anyagilag és erkölcsileg hozzájárultak a bál sikeréhez s felülfizetésével előmozdították az iskola felszerelésének fedezetét hálás köszönetet mond a rendezőség nevében *Gyarmathy* László ref. tanító.

— **Tűzek Sátoraljai helyben.** F. hó 20-án délután ugy 3 óra tájban hirtelen tűzi láma verte fel városunk különben unalmas esőndj t. *Ligeti* Bertalan bórkereskedő *Rákóczy* utcán levő házának padlása eddigi ismeretlen okból kigyulladt. A tűz azonban — valószínűleg mert levegőt nem kapott — csak lassan tudott tovaferjedni és így a tűzoltóságnek még ideje volt a tűzet lokalizálni. — Epp, amikor tűzoltóink a *Ligeti*-féle tűznél voltak elfoglalva, jelezték, hogy a *Széchényi*-térén levő *Korzó*-kávéház kéménye kigyulladt. paranesnok rögtön intézkedett, hogy két tűzoltó a jelzett kéménytűzhöz menjen, de mire odaértek már nem volt rájuk szükség.

— **Ki akar baromfiakat tenyészteni?** A baromfi tenyésztők országos egyesülete (Budapest Üllői-ú.) felhívást intéz a város közönségéhez, hogy mindazoknak, kik hajlandók volnának baromfi tömegtermeléssel foglalkozni, keletű gépeket egy évi próba használatra ingyen átenged, s e célból pontos cím beküldése mellett folyó év november hó 30-ig fogad el jelentkezéseket.

— **A vasárnapi munkaszünet mint hitfelekezeti kérdés.** Ha politikai és gazdasági kérdésekbe nem keverődik bele a hitfelekezeti álláspontokat, sokkal szerencsésebben oldhatnánk meg minden kérdést. Helyteltüntetjük ennél fogva, hogy a vasárnapi munkaszünetet tárgyaó törvényjavaslatot egyes helyeken a kereskedők hitfelekezeti szempontból teszik elbírálás tárgyává. Így például a kassai kereskedelmi és iparkamarához orthodox-zsidó kereskedők intéztek beadványt az iránt, hogy mivel nekik üzletüknek szombatnapon való nyitva tartását vallásuk tiltja, részükre a törvényhozás „extravurst” süssön. A kamara természetesen figyelmen kívül hagyta ezt a kívánalmat. Pozsonyban pedig a keresztény kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak klubja a törvényjavaslatot tárgyalván, azon ítközött meg, hogy az a boltoknak vasárnap eddig 10 óráig engedélyezett nyitvatartását déli 12 óráig kiterjeszti s ezzel, ugymond, meggátolja a keresztény kereskedőket és alkalmazottakat abban, hogy a délelőtti istentiszteleten jelen lehessenek. C. odalatos! Hisz eddig a vidéki kereskedők zöme kézzel-lábbal harcolt az üzleteknek déli való nyitvatartása érdekében, ezt a követelményt honoráta a törvényjavaslat is most előáll az obskurus hitfelekezeti felfogás és rossznak mondja azt, amit előbb kívánatosnak ítélt. Ezek a hitfelekezeti „extravurstok” is szükségessé teszik tehát a radikális rendezést, mely a teljes vasárnapi munkaszünet kimondásában áll.

— **Hol lesznek mértékhitelítő hivatalok?** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 8806. számú rendelkezésével a mértékhitelítő hivatalok székhelyét és hatásköri területét következőleg állapította meg: Arad, Békéscsaba, Brassó, Budapest, Debrecen, Déva, Dés, Eger, Eszék, Fiume, Győr, Gyulafehérvár, Igló, Kaposvár, Kassa, Kecskemét, Kolozsvár, Léva, Losoncz, Lugos, Máramarosziget, Marosvásárhely, Miskolcz, Munkács, Nagybeszterek, Nagykanizsa, Nagyvárad, Nyitra, Ogulin, Pécs, Pozsony, Rimaszombat, Sátoraljai hely, Segesvár, Szépszentgyörgy, Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szilok, Szombat hely, Temesvár, Trecsén, Várad, Vukovár, Veszprém, Zágráb, Zilah, városokban és az ezen városokhoz beosztott más megyei városok és megyék területére kiterjedő hatáskörrel. A beosztás iránt a kamaránál örzött rendeletből bővebb tájékoztatás szereshető.

— **A magyar nők a Petőfi házért.** Legújában a magyar hölgyek állottak sorompóba a Petőfi Társaság segítségére, hogy mielőbb megvalósíthassa kegyeletus és kulturális célját: A Petőfi ház létesítését. Az odaadó hívesi hűség és a játszi szerelm hatálatlan dalosa megérdemelt ezt az áldozatot a magyar nőktől s bizonyára nem akad vármegyénkben sem olyan nő, aki a szabadság, szerelm nagy költőjének, a hazájáért életét áldozó hősnék, a legtüreményesebb magyarnak templomára meg ne hozná áldozatát. A magyar nők a Petőfi ház 1. koronás sorsjegyeinek terjesztésére vállalkoznak. A Petőfi Társaság azonban kívül, hogy értékes nyeresémtárgyakkal viszonzozza a közönség áldozatkészését, — segítőtársainak legalább is 40 sorsjegy elhelyezése esetén, ajándékképpen emlékül küldi meg Petőfi összes költeményeinek az 1847-iki kiadáshoz hasonló ritka amatőr diszkrétét, mely a könyvpiacpon 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

— **Tolvaj cigányasszony.** *Boda* Zsuzsi vitányi cigányasszony e napokban betért *Deutsch* Simon Arpáducai koromájába, a honnan egy észrevétlen pillanatban ellopott egy ezüst órát és egy darab 20 koronas bankjegyet. A rendőrség megindította ellene a büntvádi eljárást.

— **Zsebtolvajlás.** *Klein* Herman ösmert zsebtolvaj ismét Ujhelybe vetődött és alig töltött itt néhány órát, máris meggyült a baja a rendőrséggel. Az ipse *Heinrich* Gyuláné zsebébe nyult es kilopta a benne talált pénzt. Ezért a rendőrséghez került, a hol megbüntetésére iránt megették a szükséges intézkedéseket.

— **Elfogott tolvaj.** E napokban *Szabó* József iparossegéd a városba vetődött és gyanus viselkedése miatt a rendőrséghez került. Mikor kihallgatták és megmotozták, egy zálogbarcát találtak nála, a melyre 3 parna volt elzálogosítva. A parnakat *Szabó* lopta volt munkaadó-jától, *Soltész* Istvántól. A fiatal tolvajt egyelőre a rendőrkapitányságnál fogva tartják.

— **Rendőri hírek** *Lopás.* *Sinai* Jakab helybeli iparfelügyelő, káráca ismeretlen tettes 4 darab kacsát lopott, — *Elriasztott tolvajok.* Egyik elmúlt éjjel a Heesken ismeretlen tolvajok jartak, a kik az udvarokba lopóztak és a sertésőiaókból a sertéseket ki akarták engedni. Ezt több helyen megtették, de eredmény nélkül, mert a sertések rüfögésére a házbeliek fölébredtek és a tolvajokat elriasztották. Így azután a sertések is megmaradtak, mert egyik udvarból sem sikerült azokat elhajtani.

— **Rákóczi cipőkrem** a legjobb bőrfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa Kassa.

Gyengéséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

amely nem bírja el a köznönséges csukamájolajat, a



SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

A szerkesztésért felelős: A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos: LANDESMANN MIKSA.

Bérbe vennék

felsőzemplében egy 2—300 holdas birtokot. Cim a kiadóhivatalban.

NÉVJEGYEK

A LEGDIVATOSABB FORMÁBAN RENDKIVÜLI ~ OLCSÓ ARON KÉSZÍTETTEK ~ LANDESMANN MIKSA ÉS TSA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. ~ ~

A legajánlhatóbb sátorlajuhelyi czégek.

| | | | |
|--|---|--|--|
| HERICZ SÁNDOR cimfester és kocsigyártó, Rákóczi-utca 15. sz. | Landesmann Miksa és Társa könyv-, papírkereskedése, Rákóczi-utca 2. | Vilkovszky és Tóth fűszerkereskedése, Kazinczy-utca 2. szám. | Almási Menyhért férfi- és női divatruháza, Wekerle-tér 4. |
| BAUER ANTAL hentes és mészáros, Rákóczi-utca 7. szám. | Kótitcs László kovácsműhegye, Rákóczi-utca 25. szám. | FŐZŐ JÓZSEF géplakatos, Meczner Gyula-utca 5. szám. | Moskovszky Dezső mükértészete, Lónyay-utca 10. szám. |
| Langermann Károly hentes és mészáros, Pó-utca 30. szám. | Zambon Valentino cmentáru gyára Andrassy-utca 10. szám. | Landesmann Sámuel szijgyártó és nyerges, Rákóczi-utca 5. szám. | Viczmány Vincze épület és butor asztalos, Rákóczi-utca. |
| Kótitcs István kocsigyártó, Rákóczi-utca. | Zsihovics Bertalan szüics, Rákóczi-utca. | Vályi Sámuel géplakatos, Lakatos-utca. | Schön Sándor és Barna D. női divatüzlete, Wekerle- és Petőfi-u. sarok. |
| BÉNYEY ISTVÁN építési vállalkozó, Kossuth Lajos-utca. | Klein Izidor építész, Kossuth Lajos-utca ■ szám. | Domokos Imre építési vállalkozó, Jókai-utca. | „Pannónia“ kávéház Korona-utca 5. szám alatt. |
| | | | Ármágyi János lakatos mester. |

Magyar királyi államvasutak.
301585—908. szám.

Pályázati hirdetés.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur új nagyméltósága a magyar királyi államvasutak 1909. és következő évek talpfa és váltótalpfa szükségletének biztosítása céljából folyó évi június hó 17 én megtartott nyilvános ajánlati tárgyalás eredményét megsemmisíteni és elrendelni méltóztatott, hogy újabb nyilvános pályázat hirdettessék.

Ennélfogva a magyar királyi államvasutak igazgatósága az eddigiekből eltérő feltételek mellett, a magyar királyi államvasutak részére a jövő 1909. évben szükséges vasúti tölgly, — feltétlen bükk és fenyő talpfa, valamint tölgly váltó és kültalpfák szállításának biztosítására újabb nyilvános pályázatot hirdet. A szükséglet megközelítőleg a következő:

- Tölglytalpfa db: 270 000 drb. 220 cm. hosszú közbelső I. rangú.
- 101 000 drb. 250 cm. hosszú üt köző I. rangú.
- 574 000 drb. 250 cm. hosszú közbelső I. rangú.

72 000 drb. 220 cm. hosszú 17 cm. felsőszelvényű üt köző II. rangú.

133 000 drb. 220 cm. hosszú 14 cm. felsőszelvényű közbelső II. rangú.

31 000 drb. 220 cm. hosszú 16 cm. felsőszelvényű, közbelső II. rangú.

Telítetlen bükktalpfaiból, esetleg fenyőtalpfaiból:

100 000 drb. 270 cm. hosszú közbelső I. rangú.

28 000 drb. 250 cm. hosszú üt köző I. rangú.

157 000 drb. 250 cm. hosszú közbelső I. rangú.

19 000 drb. 220 cm. hosszú 17 cm. felsőszelvényű, üt köző, II. rangú.

36 000 drb. 220 cm. hosszú 14 cm. felsőszelvényű, közbelső, II. rangú.

9 000 drb. 220 cm. hosszú 16 cm. felsőszelvényű, közbelső, II. rangú.

A tölgly váltó- és kültalpfák 8500 köbméter ép- és tömpított (lesarkolt) élű.

A tölglytalpfa, tölgly váltó- és kültalpfák szállítása csak 1909. évre, vagyis egy évre, a telítetlen bükktalpfa és fenyőtalpfa szállítása pedig három egymásután következő évre, vagyis 1909, 1910, és 1911. évre ajánlható.

A kültalpfák szállítására tehát ajánlatot lehet tenni egy, kettő és három évre is.

A szállításra, illetve ajánlattételre vonatkozó részletes feltételeket és módzortokat tartalmazó „ajánlati felhívás”, valamint az ajánlatok megtételére szolgáló ajánlati űrlapok és a tölgly váltó és kültalpfák méretjegyzéke, a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél és a m. kir. kereskedelmi múzeum igazgatóságánál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzése (A. III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrassy ut 73. sz. II. em. 43. vjtó) díjtalanul kaphatók.

A szállításra vonatkozó általános és különleges feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál (VI. Andrassy-ut 75. szám) kaphatók, a vételár és a postaköltség előzetes beküldése, illetve befizetése ellenében.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatokat lepecsételve és a borítékon ezzel a felirással: „Ajánlat 301585—908. szhoz” ellátva legkésőbb 1908. évi december 10-ének déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában kell átadni, vagy pedig posta útján oda beküldeni. Bánatpénzzel az ajánlott talpfa-

mennyiségek egy évi értékének 5 százalékát készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti főpénztáránál kell letenni.

Az ajánlati felhívástól bármely csekély mértékben eltérő és bánatpénz letétele nélkül tett, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint a pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. nov. hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Jó száraz avas

SZALONNA

kilója 1 korona 44 fillér

VARGA FERENC

hentes üzletében

Andrassy-utca 66. szám.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigaretthüvelyek fadobozban.”



Figyelem! Csak a JAKOBI jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

NOXIN



Minden jobb üzletben kapható.

Kochsinger Zestvérek Budapest.

Kérjen egy mintát az általunk kiadott adókönyvesekből.

Landesmann M. és Tsa

könyvkereskedése.

Lakás kiadó.

Egy 5 szobás lakás, kert, istálló és villanyvilágítás május 1-től kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

Erő

sós borszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házis őről várni lehet.

Őre az egészségnak, fertőtlenítő, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító, Páratlan, mint szódavíz, haj- és bőrápolószer.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 80 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratorium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Sátorlajuhelyben: Hrabéczy Kálmán drogériájában.

Védjegy: „Horgonyi”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziáru, mely már sok év óta legjobban fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynek, szélháznak és meghűlésnek, bodzorságnak, előzőleg használva.

Figyelem! Csak a „Horgony” védjeggyel és a horgony alakú ábrával ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—-ig egyenként minden gyógyszerertán kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. 02. Richter gyógyszerüzára az „Arany Országhoz”, Prágában, Blomboethstrasse 5. sz. Mindennapi székfájás.

KUN SOMA

■ ■ DIVA TARU ■ ■
■ ÜZLETE ~ ■

Sátoraljauhely

■ ■ Főtér 16. ■ ■

KARÁCSONYI ALKALMI VÁSÁR!

Az összes áruk mélyen leszállított árban, u. m.: Női ruha szövetek, selymek, flanellek, mosó áruk, vásznak, asztalneműek, férfi és női fehérműek, juponok, diszkötények, harisnyák, keztük, fűzők, arczfátyolok stb. stb. ~ ~ ~

OCCASIO ÁRBAN!

| | | | |
|-------------------------------------|-----------------------|--------------------|-------------------------------|
| Női ruha szövetek | 65, 80, 90, 1 forint. | Flanell terítők | 1 forinttól feljebb. |
| Blous szövetek | 75, 90, 1 forint. | Kötények | 30 krajcártól feljebb. |
| Valódi gyapju delén, minden színben | 42 kr. | 1 kávé készlet | 1 frt. és 12.5 krtól feljebb. |
| Nagy választék mosó delénekben | 25 kr. | 1 pár bőrkeztü | 65 krajcár. |
| Divat blous selyem | 75, 90, 1.10 forint. | Kretonok, flanelek | 18 krajcártól feljebb. |

Butorüzlet áthelyezés.

Üzletemet, mely sok éven át a „Vörös Ökör“ épületben volt, a *Kazinczy-utca és Csalogány-köz sarkán lévő házba* helyeztem át.

Üzletemet izléses és a legmodernebb szalon-, háló-, ebédlő-, uri- és garçon butorokkal felszereltem.

Üzletemet *felosztalni* szándékozom, s az összes árukat bevásárlási áron alul is elárusítom.

WILHELM HENRIK.



Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek a
kiadóhivatalban.



**LEGJÓBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PÁPIROK.**

KAPHATÓ MINŐDÉN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSSEN

Kapható:
Landesmann Miksa és Lövy Adolf
papirkereskedéseiben Sátoraljauhely.

Velejte községben egy bolthelyiség berendezéssel, 3 szoba és melléképületeivel bérbeadó vagy szabad kézből eladó. — Bővebbet Mann Bertalannál Velejtén.

Jutányos áron elvállalok mindenféle menyasszonyi kelengyék stikkelését. — Ugyszintén házakhoz is elmegyek.

Lövenwirt Sára
Andrássy-utca 13. sz.
(a régi kórházzal szemben.)

TATAI BRIKETT

■ kitünő szobafütési szén. ■

Jutányos árban azonnal szállítja

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat
Budapest, V., Erzsébet tér 19.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1908. október 1-től.

INDUL SÁTORALJAUJHELYBŐL:

| Budapest felé | Kassa felé | Mezőlaborcz felé | Csap felé |
|----------------------------|---------------------------|---------------------------|----------------------------|
| Regge lgy. v. 7 ó. 44 p. | Reggel v. v. 7 ó. 25 p. | Reggel v. v. 7 ó. 10 p. | Reggel v. v. 7 ó. 39 p. |
| Délután sz. v. 12 ó. 09 p. | Délután sz. v. 1 ó. 13 p. | Délután sz. v. 1 ó. 03 p. | Délután gy. v. 12 ó. 58 p. |
| Délután gy. v. 4 ó. 38 p. | Este sz. v. 8 ó. 30 p. | Este sz. v. 7 ó. 47 p. | Délután sz. v. 4 ó. 41 p. |
| Este sz. v. 9 ó. 20 p. | | | Este sz. v. 8 ó. 38 p. |
| | | | Délután sz. v. 1 ó. 20 p. |

ERKEZIK SÁTORALJAUJHELYBE:

| Budapest felől | Kassa felől | Mezőlaborcz felől | Csap felől |
|----------------------------------|--------------------------|---------------------------|----------------------------|
| Reggel sz. v. 6 ó. 29 p. | Reggel sz. v. 7 ó. 18 p. | Reggel sz. v. 7 ó. 30 p. | Reggel sz. v. 6 ó. 49 p. |
| Délután gy. v. 12 ó. 33 p. | Délután sz. v. 2 ó. — p. | Délután sz. v. 4 ó. 26 p. | Délután gy. v. 11 ó. 49 p. |
| Délután sz. v. 4 ó. 10 p. | Este v. v. 7 ó. 56 p. | Este v. v. 8 ó. 13 p. | Délután gy. v. 4 ó. 17 p. |
| Este gy. v. 7 ó. 35 p. | | | Este sz. v. 7 ó. 38 p. |
| Este sz. v. 8 ó. 20 p. | | | |
| Éjjel t. v. sz. száll. 4 ó. — p. | | | |

Minden vásár és ünnepnapot megező köznapon d. u. 4 ó. 45 p.-kor Miskolcig tehervonat indul személyszállítással.

Kassára minden Szerdán és Szombaton reg. 4 ó. 10 p.-kor indul Sátoraljauhelyből tehervonat személyszállítással

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives értésére adni, miszerint tulhalmozott áruraktárunk csökkentése végett elhatároztuk, hogy **november hó 15-től** kezdve összes raktárunkon lévő árucikkeket, u. m.: **női és férfi ruha kelméket, vásznakot, siffónokat, kész női és férfi fehérműveket, selymeket, battisz-tokat, parchet és kartonokat** mélyen leszállított árak mellett már mint

KARÁCSONYI OCCASIÓT

fogjuk árusítani. — Mély tisztelettel kérjük a n. é. közönséget, hogy e kedvező alkalmat felhasználandó, bennünket b. látogatásával megszerencsésítenni méltóztassék. — Kiváló tisztelettel **SCHÖN SÁNDOR és BARNA D.**

A szőlőt új életre fakasztja és DUPLA TERMÉST BIZTOSIT

a kőbányai

száritott hizósertéstrágya!

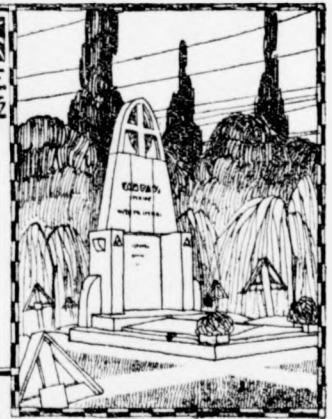
Kérjen tehát mielőbb közelebbi ismertetést, gazdák hiteles szakvéleményeit, árajánlatot, melylyel szívesen szolgál a

Budapest-Kőbányai Trágyaszáritógyár
Bosányi, Schietrumpf és Társa.



ROOZ-ADOLF
SIRKÓRAKTÁRA ÉS KÖFARAGÓTELEPE
SÁTORALJAUJHELY KÖVTH FERENC V 16/2

Zemplén megye legnagyobb sirkórakta-
ra. Mindennemű síremlékek; nagy-
vitelezetek; sírvezélyek; alátétköveket és
mindennemű lepczőket rajz-
szerinti kivitelben és minden más
köfaragomvnkat elvállal és pon-
toran elkészít.



SALGÓTARJÁNI
Köszénbánya Részvény-Társulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN cégnél

Sátoraljaihely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott **kovács szén** és **koksz**, valamint **porosz briket** kapható.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönség, hogy tűzifa raktáram már nem a vasúti állomáson, hanem a Kosuth-utcai saját telkemen, a (Hordógyár) mellett van, ahol hasáb és vágott fát nagy raktáron tartok.

Egy méterm. vágott fa házhoz szállítva 2 kor. 50 fillér. Vaggon számra jutányos árak mellett.

Magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlva maradtam, kiváló tisztelettel

NEUMANN HERMAN

fakereskedő, (Árpád-u. 1. Rude ház.)